

I gryningen tror jag att mamma ska väcka mig av Christina Wahldén

Handling:

Sextonåriga Ombeni har flytt från krigets Kongo till Sverige. Hon är äldsta dottern i en stor familj. Ombeni har bevittnat fruktansvärt våld i sitt hemland, bilder som ständigt finns på hennes näthinna. Hon bor i norra Sverige, i egen lägenhet, hon går på gymnasiet, och ingen fattar vad hon har varit med om - hennes familj är till stora delar utplånad, hon vet inte om hennes systrar fortfarande är i livet. Nätterna är värst, varenda natt drömmer hon om allt det fruktansvärda, om våldtäkterna, om de döda. Samtidigt är hon livrädd för att glömma hur familjen såg ut.

Viktiga karaktärer:

Ombeni Songola: tonårstjej från Kongo, Har varit med om fruktansvärda saker i sitt hemland, där hon bevittnade hur gerillan utplånar hennes familj. Själv blivit utsatt för vidriga övergrepp. Kommit som ensamkommande till Sverige. Bott i familjehem fram till 18 års ålder. Hon tycker om växter, vill bli trädgårdsmästare, jobbar extra i en handelsträdgård. Bor själv i en lägenhet tillsammans med sin hund Gösta. Har tagit studenten, är ofta arg och får panikattacker. Skuld känslor att hon klarat sig. Ensam i skolan, har inga vänner, har det svårt. Inte så social, har en vän som heter Sonja. Stark drift att klara sig själv-bli oberoende.

Valter och Kajsa: Driver ett familjehem i norra Sverige. Har ett stort hus och en hund som heter Gösta. Snälla men lite oengagerade. Kajsa kramar henne bara en gång, när hon ska flytta. Kommer inte till O när hon tar studenten, firar inte hennes födelsedag. Valter visar dock mer omsorg om henne, tar henne till psyket, hjälper henne flytta, ger henne sin gamla hund när hon flyttar hemifrån.

Syster Anne : Nunna, gammal kvinna, klok och modig, hjälpsam, generös och sjuk. Ska resa hem för att påbörja behandling. Kan köra bil och röra sig snabbt.

Sonja; Ägare av en secondhandbutik, snäll, generös och öppen person, tedrickare.

Uppvaktar på studenten

Samtalet utgår från Chambers samtalsmodell kring läsningen:

- Vad gillade du med boken?
- Vad ogillade du med boken?
- Det här funderar jag över.
- Dessa mönster hittade jag.

Allmänna frågor:

- Första gången du såg boken, alltså innan du hade läst den, vad trodde du att det var för en sorts bok? Nu när du har läst den, var den annorlunda än vad du hade väntat dig?
- Har du läst andra böcker som liknar den här? På vilket sätt?
- Om du hade skrivit den här boken? Hur hade du gjort den annorlunda?
- Kunde du "se" berättelsen i din fantasi medan du läste?
- Är det här en bok som man läser snabbt eller långsamt?

Specialfrågor: Jag undrar...

- Bokens komposition är tvära kast mellan nutid, dåtid för att slutligen avslutas i nutid. Vad tyckte du om det? Spelar det någon roll för din läsning?
- Vad för slags känsla fick du när du läste bokens titel?
- Hurdan är Obeni? Vilken bild målas upp? Beskriv henne som person. Hur kan man se det? Finns det scener i boken?
- Vilka drömmar har hon? Ville hon komma till Sverige?
- Vilka personer finns det som försöker hjälpa henne? Vilka lyckas och vilka lyckas inte?
- Tror du att boken bygger på verkliga händelser?
- Om det hade varit du som varit Obeni hade du gjort något annorlunda?
- Finns det något i boken som fått dig att ifrågasätta samhället?
- Kan du förklara Papa Michels reaktion när hon kommer tillbaka till byn efter flykten från rebellerna "det är ditt fel" (s.62)
- Kan du förklara Obenis sätt att tänka när hon säger "Jag är en syndare, det är mitt fel" (s.97).
- Som ett mirakel får hon mot slutet av boken träffa sin syster Maua, varför blir mötet som det blir? Vad tror du? (s.146)
- Kan du förklara läraren Toves reaktion när Obeni anförtror sig för henne? (s.127)

Avslutande frågor:

Nu när vi har lyssnat på varandra och fått höra allt möjligt som andra har upptäckt.

- Var det något av det de andra sa, som du blev förvånad över?
- Vilka lärdomar drar du av den här boken?
- Vem tycker du borde läsa den här boken? Motivera
- Nu när du tänker på boken, efter att vi pratat så mycket om den, vad är nu viktigast för dig?

Budskap:

- Det måste finnas förståelse för andra människor som har haft det svårt.
Vilka andra?
- Alla är lika mycket värda. Alla människors lika värde.
- Allt blir bra till slut - Man måste kämpa för att nå sitt mål.